

Obufumbo

Obufumbo: Eby'okusomako

Eby'okuwandiika —

EKIBIINA #1:

- I. Enyanjula.
- II. Obufumbo Eky'okuyiga mu Baibuli.
- III. Obufumbo n'ebikolebwa mu bufumbo:
 - A. Enyajula.

EKIBIINA #2:

- III. Obufumbo n'ebikolebwamu bufumbo:
 - A. Enyanjula. (Okwongerako.)
 - B. Entegeka y'obutonzi bwa Katonda.

EKIBIINA #3:

- III. Obufumbo n'ebikolebwa mu bufumbo:
 - B. Entegeka y'obutonzi bwa Katonda. (Okwongerako.)
 - C. Bintu ki ebikolebwa mu bufumbo?

EKIBIINA #4:

- III. Obufumbo n'ebikolebwa mu bufumbo:
 - C. Bintu ki ebikolebwa mu bufumbo? (Okwongerako.)

EKIBIINA #5:

- III. Obufumbo n'ebikolebwa mu bufumbo:
 - D. Ebikolera awamu mu nkolagana z'obufumbo.
 - E. Okumaliriza
 - Ekigezo

OBUFUMBO

Ekigezo

Eby'okuwandiika —

Obubonero 20 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Wagira amazima agagamba nti abakazi benkana n'abasajja ng' okigerageranya ku butonde (Emp. 244, 245).
- 2) Baibuli etegeza etya ku kugonda kw'omukazi (Emp. 259-262)?
- 3) Nyonyola obuvunanyizibwa bw'omusajja nga Baibuli bw'ebulaga (Emp. 265-267).

Obubonero 10 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Tegeeza ekimu ku bigendererwa bya Katonda mu bufumbo. Saako ekyawandiikibwa ekijuliza (olup. 242).
- 2) Enkolagana mu bufumbo zigerageranyizibwa ku...? Wa eby'okulabirako bibiri (sako ebijuliza olup; 243).
- 3) Tuba tutegeeza ki bwetukozesa ekigambo okunyonyola ebikolebwa mu bufumbo (olup. 249)?
- 4) Kiruubirirwa ki ekyanamaddala mu bufumbo (olup. 254).
- 5) Wa ensonga emu oba biri okunyonyola enjawulo wakati w'okwagala okwa“50/50” n'okwagala “100/100” (olup. 264).
- 6) Kozesa ekirowoozo ekikakasa n'okugerageranya ebikolebwa mu busatu okulaga ebintu ebigendera awamu ku ndowooza ezikakasa era ezigerageranyizibwa n'ebikolebwa mu bufumbo (olup. 271).

Obufumbo

Eby'okuwandiika —

I. Enyanjula.

A. Obukulu bw'obufumbo.

- Ensibuko y'obumu ge maka.
 - Enkolagana mu maka yonna yesigamiziddwa ku nkolagana y'obufumbo. Enkolagana wakati w'omwami n'omukyala, gwe musingi ogwanamaddala mu nkolagana y'abantu.
 - Obufumbo yenkolagana eyasokera ddala mu bantu nga bwe bwatekebawo Katonda mu lusuku Adeni.
- Obufumbo si kufuna bufunyi muntu wakubeera naye bubeezi, naye kwe kufuna omuntu gw'otoyinza ggwe kwabulira.
 - Enjogera eno etutangaaza ku bukulu bwa Katonda okugatta abantu ababiri okubeera awamu.
 - Era kitutangaaza ku mugaso gw'obufumbo. Obufumbo buliwo okutuukiriza omulala. Mazima okusinzira ku byawandikibwa, omukazi yatondebwa nga "omubeezi era atuukiriza omusajja (Lub 2:18).

B. Ebiri mu ssomo lino.

- Ekiisooka, tujja kuyiga mu Baibuli katono ku mulamwa gw'obufumbo.
- Eky'okubiri, tujja kwongera nyo okuyiga ku kilowoozo ky'ebikolebwa mu bufumbo okutegeera Baibuli kyegamba ku bufumbo ate n'enkolagana wakati w'omwana n'omukyala.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

II. Obufumbo: Okuyiga Baibuli.

A. Eky'okuyiga mu Lub 2:18-24.

1. Ekisooka tulabanga Katonda yakolera omusajja "omubeezi (Oluny.18-22).
 - a. Ekigambo ky'olwebulaniya ekivunulwa "omubeezi" ky'ekigambo ekitegeeza "okutuukirira" oba okumujjuza.
 - b. Bwekityo, omukazi kwekutuukirira kw'omusajja. Amujjuza era amutuukiriza
2. Mu luny. 23, tulaba okuddamu kw'omusajja eri ekitonde kino "omubeezi."
 - a. Tulabira ddala nga omusajja n'omukazi bafanaganira ddala/ bakolaganira ddala kubanga omukazi yava mu musajja.
 - b. Enkolagana ya butonda ate ya mukwano.
3. Eky'enkomerero mu luny. 24, tulaba nga obufumbo bulangirirwa mumazima g'enkola yaabwo.
 - a. **"Olw'ensonga eno:"** Okubeerawo kw'obufumbo kyesigamye ku kusalawo kwe nga Katonda omukulu.
 - 1) Obufumbo busimbibwa **kubanga** ("olw'ensonga") y'engeri Katonda gyeyatondamu omusajja n'omukazi.
 - 2) Kubanga Katonda yatonda omukazi ng'amujja mu musajja waliwo obufumbo.
 - b. **"Omusajja kyanavanga aleka kitaawe ne nyina:"** Omusajja yatandiika.
 - 1) Alina okuleka amaka ga kitaawe ne nnyina okutandika amaka amapya.
 - 2) Okusooka kuno okupya kulina kubeera mu maka mapya.

OBUFUMBO

c. **“Era yeetabe ne mukazi we:”** Entandiikwa empya erimu bombi omusajja era n'omukazi

Eby'okuwandiika —

- 1) Omusajja alina okuleka ate yeetabe. Bwekityo, alina okuleka ebikadde era yekwaate ku bipya.
- 2) Ekigambo "kwetaba" kitegeza endowooza etavaawo. Eno si ntegeka ya kaseera katono. Y'enkolagana etevaawo era ey'amaanyi.

d. **“Bombi banabanga omubiri gumu:”** Ekivaamu kiri nti omusajja n'omukazi bagatirwa ddala wamu okulagira ddala entegeka y'olubereberye lw'obutonzi. Batandikira ddala era ne babeerera ddala omuntu omu (kubanga omukazi yagibwa musajja).

- 1) Enkozesa y'ekigambo "bafuuka" wano esonga ku kyetwandiye ekikola obufumbo. Bwekityo enkolagana ezimbidwa. Ekoledwako, ekulakulanyizibwa, n'okutuukirizibwa ku biseera.
- 2) Endowooza "y'omubiri ogumu" etegeza nti enkolagana y'obufumbo etondawo obumu. Era esonga ku kikolwa ky'okutabagana kunkolagana mu bufumbo. Okusingira ddala, kisinga ku kufanana n'enkolagana y'obumu.
- 3) Ekigambo "ba" kikulu nyo. Newankubadde nga bafuuka omubiri gumu mu nkolagana yaabwe, bakikola nga "ba". Kiri nti, bali babiri, bali omu ate nga bafanana, bagatibwa wamu ate nga bantu.
- 4) Kino kijja kuba kikulu nyo okukuumira mu ndowooza yo bwe tunatandiika okwogera ku bikolebwa mu bufumbo mu kitundu ekiddako eky'essomo lino.

4. Okumalirirza okuyiga kwaffe Baibuli.

- a. Enkolagana y'obufumbo yatandikibwa Katonda.
- b. Eno y'entandiikwa oba omusingi gw'okukolagana kw'abantu bonna.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Yogera ku bimu ku bizibu ebiri mu bufumbo omulembe guno nga biriwo olw'obutategera nkolagana ya ndowooza zino eziddako:

- Omubeezi/okutuukiriza
- Okuleka/Okwetaba
- Bafuuka omubiri gumu

B. Ebigendererwa bya Katonda mu bufumbo.

1. Obufumbo bukozesebwa nga engeri y'okulaga ekifananyi kya Katonda. Katonda mu busatu (Lub 1:26) akolera mu kwegatta n'obumu atonda omuntu (omusajja era n'omukazi: Lub 1:27 ne 5:1) mu kifananyi kye alina okukolera mu kwegatta n'obumu.
2. Obufumbo bwatondebwa okukubaganyamu ezadde ly'obusika bwa Katonda (Lub 1:28; Mal 2:14, 15).
3. Obufumbo bwatondebwa okubeera ekitundu omuntu mwanafugiranga ebitonde (Lub 1:28).
4. Obufumbo bwatondebwawo nti omusajja n'omukazi babe nga buli omu amatiza munne (Lub 2:18-24).
5. Obufumbo bulaga enkolagana ya Kristo eri ekkansa (Bef 5:23-32).
6. Obufumbo bukozesebwa okumalawo empisa embi (1 Kol 7:2, 9).
7. Obufumbo buliwo okugaba obumativu bwonna (Nge 5:19).

OBUFUMBO

Enfanana y'obufumbo:

Ebinyonyola enkolagana mu bufumbo:

Bulina okussibwaamu ekitiibwa (Beb 13:4).

Bulina okuberera (Mat 19:6).

Enkolagana y'obufumbo egerageranyizibwa ku:

Kutabagana kwa Katonda ne Isiraili (Is 54:5).

Kutabagana kwa Kristo ne Kkanisa (Bef 5:23-32).

Omukolo gw'okufumbiriganwa:

Yesu yagutegeera omuwendo gwaagwo (Yok 2:1-11).

Gugerageranyizibwa na ssanyu (Yer 7:34).

Eby'okuwandiika —

III. Obufumbo n'ebikolebwa mu bufumbo.

A. Enyanjula.

1. Omugaso gw'obufumbo. Okutegeera ebikolebwa mu bufumbo, tulina okusooka okwejukanya ku mugaso gw'obufumbo.
 - a. Tumaze okukiraba nti obufumbo bwatekebawo Katonda yenyini (Lub 2:18, 24). Tebwatandikibwawo muntu.
 - 1) Bwatekebawo kubanga bwali bwetaagisa (Lub 2:18, 20).
 - 2) Bwatekebawo nga nkola (Lub 2:22-24).
 - a) Enkola eno etandika nga Katonda agatta ababiri awamu (Oluny. 24).
 - b) Eby'amaka g'obuzaale bwo obireka okukola amaka amagya (okuleka n'okwetaba oluny. 24).
 - c) Nkolagana ebeerera (omubiri gumu: oluny. 24).

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

b. Obufumbo buleetera omusajja okutuukirizibwa (twejukanye ku bye twayogede ku makulu g'ekigambo "omubeezi").

1) Ebintu eby'enono emu ebisangibwa mu Bef 5 biteekawo enkolagana butereevu wakati wa Kristo n'omwami n'ekkanisa n'omukyala.

2) Ng'olina kino mu birowoozo, soma Bef 1:23.

a) Omubiri kwe "kutuukirira" kwa Kristo.

b) Nga tukozesa ebintu eby'enono emu ebisangibwa mu Bef 5 tuyinza okugamba nti omukyala "kwekutuukirira" kw'omwami bwekityo amutuukiriza (wetegereza kino engeri gyekyeyongera enyo okulaga amakulu g'ekigambo "omubeezi").

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Wa obujulizi engeri obufumbo gyebuleese okutuukiriria eri mwe abafumbo.

2. Okubeera wansi kyolekanye n'omwenkanonkano. Abakazi tebali wansi wa basajja. Benkanankana n'abasajja.

a. Abakazi benkana n'abasajja mu butonde.

1) Katonda yakola omusajja. Katonda era n'akola omukazi Katonda yalimu butereevu kyenkanyi mu bitonde byombi.

2) Omukazi teyakolebwa musajja (omusajja yali yebasse nga omukazi atondebwa) Omukazi yatondebwa okuva mu musajja. Yakolebwa Katonda.

3) Enjawulo wakati w'abasajja n'abakazi yesigamye ku ntegeka ya butonde bwa Katonda.

OBUFUMBO

- 4) Okwenkanankana kw'omusajja n'omukazi kwesigamye ku mazima gano nti bombi omutonzi waabwe ali omu.
- a) Omusajja wa wansi ku Katonda kubanga Katonda yeyamukola.
 - b) Ensuwa ya wansi ku mubumbi kubanga omubumbi yeyagibumba.
 - c) Obutategeera nti omukazi wa wansi eri omusajja buva mu butategeera ani eyakola omukazi. Omusajja teyakola mukazi. Katonda yakola omukazi. Omusajja n'omukazi balina omutonzi omu.

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa ebirowoozo ebyogedwa okwogera amazima nti abakazi benkanira ddala n'abasajja mu butonde. Biziyiza ki ebiri mu buwangwa bwo ebiwakanya endowooza eno?

- b. Abakazi benkana nabasajja bweweyongerayo n'omulembe gw'abantu.
- 1) Yiga 1 Kol 11:11, 12.
 - 2) Obanga omu yesigamye ku mulala okubeerawo, olwono omulala oyo tayinza kubeera wa wansi. Benkana era bombi betongodde.
 - a) Kino mazima eri abasajja n'abakazi. Besigama buli omu ku munne okweyongera okubeerawo.
 - b) Abakazi babiri tebasobola kwongerayo mulembe gw'abantu mu maaso. Abasajja babiri tebasobola kwongerayo mulembe gw'abantu mu maaso. Kyetaagisa musajja na mukazi. Buli omu yesigama ku munne okusobola okubeerawo, era n'olwekyo benkanankana.
 - c) Enjawulo y'obuvunanyizibwa eriwo wakati w'omusajja n'omukazi teyesigamye ku nfaanan yaabwe, naye ku ngeri buli omu gyakolagana ne munne mu buvunanyizibwa bwabwe.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

- 3) Abasajja n'abakazi benkana mu nfanana yaabwe.
 - 4) Balina enjawulo mu mirimu/buvunanyizibwa bwabwe okugamba nti abasajja n'abakazi benkana tekitwetagisa kugamba nti ate bebamu.
- c. Enjigiriza enkyamu eya "abakazi okubera wansi" yesigamye kubufirosofo obubi.
- 1) Labbi w'Abaebulaniya yagamba nti abakazi bali wansi kubanga Kaawa yakolebwa kuva mu Adamu. Engeri y'obufirosofo eno yanditegezeza nti abasajja bali wansi wattaka kubanga Adamu yakolebwa kuva mu ttaka!
 - 2) Labbi omw'Ebulaniya yagamba era nti abakazi bali wansi w'abasajja nti kubanga kaawa yakolebwa luvanyuma lwa Adamu.
 - a) Ekya bwekiba ekituufu, omuntu ali wansi w'ensolo ezakolebwa okumusooka?
 - b) Mazima ddala, okubeera nti omukazi yakolebwa ngagibwa mu musajja, kinywereza dala omwenkanonkano naye. Ali nga Adamu bweyayogera nti, gumba erivudde mu magumba gange era ye nyama evude mu nyama yange. Buli omu kitundu kya munne n'olwekyo benkana mu nfanana.
 - c) Ate era, kino tekigaana/tekigyaawo njawulo zaabwe. Omukazi yakolebwa ng'ava mu musajja era ku lwa musajja waliwo entegeka y'obwakatonda mu bintu. N'olwekyo, waliwo entegeka y'obwakatonda mu nkolagana z'omusajja n'omukazi. ogwo gwe musingi "gwebikolebwa mu bufumbo"

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Eby'obuwangwa byo oba eby'ediini yo byayigiriza nti abakazi bali wansi?
Bwekiba bwekityo, wetegese okuyamba okulongoosa endowooza eno?
Oyinza okutandika mu Kkanisa. Yogera ku nsonga eno.

OBUFUMBO

d. Yesu yawakanya obufirosofo buno obubi mu biseera bye, naye teyandiwolereza mugendo gwokununulibwa kwa bakazi b'omulembe guno ogusasanidde enyo mu nsi z'abazungu.

Eby'okuwandiika —

1) Yesu yanenya emitendera gyombi abafalisaayo gyebakola olw'obusosoze bwabwe n'obutasaamu bakazi kitibwa (laba Mat 5:28).

2) Yakikola kino kubanga yatunulira abasajja n'abakazi nga bonna bavunanyizibwa kyenkanyi olw'ekibi.

3) Naye ate, Yesu teyafuuka muwolereza eri "abakazi abagamba mbu baanunulibwa" nga bwekimanyisidwa leero mu nsi za bazungu.

4) Yakitegeera nti abasajja n'abakazi ba njawulo.

a) Omugendo gw'okununulibwa kw'abakazi tegwagala kwenkanya bakazi n'abasajja. Gwagala abasajja n'abakazi babe nga be bamu.

b) Omugendo gw'okununulibwa kw'abakazi tegwagala kwenkanya bakazi n'abasajja. Gwagala abasajja n'abakazi babe nga be bamu.

c) Abasajja n'abakazi benkana. Naye si be bamu. Nga bwekiyinza okulabikira ddala nga sikyamagezi, kyabwoononefu muni (laba Bar 1:18-32).

Ekyokubaganyako Ebirowoozo

Mu ngeri ki abakazi b'omugendo gw'okununulibwa omulembe guno (naddala nga bwekikoledwa enyo mu nsi za bazungu) gye gulabika nga guyambye era n'okwonoona omulimu/ obuvunanyizibwa bw'abakazi ba leero.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

- 5) Abakazi benkana abasajja mu Kristo.
- 6) Okugwa kw'omuntu kwekutonzeewo okussibwa wansi kw'abakazi. Okuva ku ntandikwa y'okutonda tekyali bwe kityo.
 - a) Obulokozi bukomezaawo omuntu okuva mu kugwa okuda kukigendererwa ekyamutonga. Edembe ly'omuntu lisangibwa mu ntegeka ya Katonda ey'oluberyeberye. Kale, mu mazima agategerekeka, Kristo yanunula omukazi.
 - b) Anunula endowooza y'omusajja okusobola okutegeera omwenkanonkano gw'abasajja n'abakazi nga atereeza ddala bulungi enjawulo eri wakati w'abasajja n'abakazi.
- e. Tulabye nga enjawulo wakati w'abasajja n'abakazi tesangibwa mu kufanana kwabwe (okufanana kwabwe mu Kristo). Enjawulo wakati w'abakazi n'abasajja esangibwa mu ntegeka ya Katonda omukulu okutabagananya eyatekebwawo mu kutonda.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa ebyawandikibwa ebiddako okwogera ku ngeri baibuli gyeyogera ku mwenkanonkano gw'abasajja n'abakazi: Lub 5:1, 2; Lub 1:27; Bag 3:28; Bef 5:28; ne 1 Pet 3:7.

B. Entegeka y'obwakatonda Okutonda.

1. Wewaawo, omwami n'omukyala benkana mu ngeri y'okufanana kati tuyinza okwebuza: Bakolagana batya?
 - a. Amaka y'enono enkulu eri bonna.
 - b. Mu ntegeka y'amaka, omukyala agondera omwami nga abaana bwe bagondera abazadde. Waliwo enkola y'obuyinza bw'obwakatonda obwatekebwawo.
 - 1) Tulina okuddamu nti omwami, omukyala, n'abaana bonna benkanankana mu ngeri nti bantu era bafanana.
 - 2) Banjawulo mu ngeri gyebakolamu mu maka (obuvunanyizibwa).

OBUFUMBO

- c. Mu ntegeka ey'obusatu, kitaffe alina obuyinza ku mwana n'omwoyo newankubadde nga abasatu bonna ba Katonda abenkana. Bwekityo, benkana mu kufanana ate banjawulo mu kukola. Nga bwekiri mu maka, obusatu bulimu obuyinza bw'obwakatonda obwatongozebwa okukola.

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa ekifananyi kino ekiddako okwogera ku ntegeka y'okutonda. Lowooza 1 Kol 11:3 nga okigera to ntegeka y'okutonda ne'ekifananyi wansi.

Okwenkanankana mu: Kufanana	Banjawulo mu: Kukola/Buvunanyizibwa/Nkolagana
<p>Omusajja = Omukazi = Omwana</p> <p> </p> <p>Omukazi</p> <p> </p> <p>Omwana</p>	<p>1 Kol 11:3</p> <p>Bef 6:1</p> <p>Emitendera gy'obuyinza</p>
<p>Kitaffe = Omwana = Omwoyo</p> <p>Omutukuvu</p> <p> </p> <p>Kitaffe</p> <p> </p> <p>Omwana</p> <p> </p> <p>Omwoyo</p> <p>Omutukuvu</p>	<p>Yok 3:16</p> <p>Bik 13:33</p> <p>Yok 15:26</p> <p>Yok 16:14</p> <p>Emitendera gy'obuyinza</p>

2. Tutegeeza ku bwetukozesa ekigambo?

- Obuyinza obugereke tebukwata ku mbeera ki abasajja n'abakazi gyebalimu. kikwata ku kifo buli omu kyabaamu okusinzira ku ngereka ya Katonda.
- Obuyinza obugereke tebubaamu kusibwa wansi oba okusukulumizibwa, kubanga eyo nkola y'abuyinza bugereke, sibuyinza bugereka ani mukulu.
- Obuyinza obugereke bukwaata ku buyinza obugerekebwa okukola nentegeka kubanga bwo buyinza bwa buvunanyizibwa n'obuyinza obwatekebawo mu kutonda.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

3. Yiga Bef 5: 22-24.

- a. Paulo agamba nti omwami gwe mutwe gw'omukyala. Tagamba nti omwami asukulumye omukyala.
 - 1) Omwami gwe mutwe mu kukola kwe ne mukifo kye mu maka.
 - 2) Tasukulumye mu buyinza na nfanana.
- b. Mu Bef 5 Paulo ayogera ku milimu ebiri egy'enjawulo egya bantu ababiri ab'enkanakana.
 - 1) Bwekityo, ebikolebwa omwami n'omukyala bya njawulo, byenkana. Olw'okuba nti bya njawulo era nga balina ebikolebwa ebyenjawulo mu ntegeka yakatonda tekitegeeza nti tebenkana.
 - 2) Ate era, ensonga eno eri nti kubanga abasajja n'abakazi benkana ate era banjawulo.
 - a) Okugamba nti omu ali wansi wa mulala y'ensobi eri ab'amalala n'abasajja abanyigiriza.
 - b) Okugamba nti ono y'omu n'oli y'ensobi erabika mu bajeemu n'abakazi abatabudwatabudwa (Ekirabikira mu mugendo gw'abakyala abali mu mugendo gw'okununula abakazi mu nsi z'abazungu).

OBUFUMBO

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

Eby'okuwandiika —

4. Wejukanye Lub 2:18-24.

- Tumaze okuyiga olugero luno okulaba omwenkanonkano gw'omwami n'omukyala. Kati tulina okulaba engeri omwami n'omukyala gye bali ab'enjawulo.
- Obuyinza obugereke mu kukola obunyonyodwa buva mu kugwa kwa muntu. Buva mu kusalawo n'entegeka za Katonda mu kutonda (Lowooza 1 Tim 2:13).
 - Omukazi yakolebwa kuva mu musajja.
 - Omukazi yakolebwa lwa musajja.
 - Omukazi yaweebwa omusajja.
 - Omusajja yatuuma omukazi elinnya.
 - Okumaliriza.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

- a. N'olwekyo, okununulibwa kw'enkolagana y'abafumbo tegaana nkola za njawulo n'abuvunanyizibwa bwa mwami na mukyala. Naye ate enkola egyongeramu obulamu, nga emaze okwononebwa abantu abanoonyi.
 - 1) Enkola n'obuvunanyizibwa bwe biddamu obulamu, olwo obufumbo bubaamu obulamu. Awatali kutegeera kutuufu na nkozesa ntuufu ya buvunanyizibwa buno, amaka gaba gononese. Tegajja kubamu ntegeka na bumu.
 - 2) Wewaawo, walina okubaawo entegeka mu maka. Omu alina okugakulemba. Obuvunanyizibwa bw'obukulembeze buno bwa mwami era taata. Obuyinza bwe bulina okukkirizibwa.
- b. Ekyetaago ky'entegeka kyamazima mu buli kukungana okwabuli ngeri. Lowooza ku ky'okulabirako ky'ekkanisa.
 - 1) Waliwo obuyinza obugereke obukola mu kkanisa.
 - a) Memba mu Kkanisa yetaaga okugondera omusumba (laba 1 Kol 16:16; 1 Bas 5:12, 13; Beb 13:7).
 - b) Mu kiseera ky'ekimu omusumba oba omukulembeze alina okuwereza nga yefiiriza n'okuba nga yewaddeyo eri ba memba b'omu Kkanisa (laba 1 Kol 16:15, 16).
 - 2) Waliwo obuyinza obugereke obukola mu maka.
 - a) Omukyala yetaaga okugondera omwami (Bef 5:21, 22). Ekisanyusa, ekigambo ky'ekimu eky'Oluyonani (upotaso) ekikozesebwa mu 1 Kol 16:16 okunyonyola engeri member we kkanisa gyagondera omukulembeze w'ekkanisa, nga bwebikozesebwa mu Bef 5:21, 22 Okunyonyola engeri omukyala gyagonderamu omwami
 - b) Mu kiseera ky'ekimu omwami alina okwelesa aweereze, ayagala era yewaayo eri mukyala we (Bef 5:25).
 - 3) Buli ngeri ya kukugaana eteekwa okuwa ekitiibwa ebifo by'obukulembeze mu maka okuba nti okukugana kubeerawo era n'okukola obulungi.

OBUFUMBO

- 4) Omukulembeze w'ekkanisa ne memba ba njawulo mu biti ne mu bye bakola mu Kkanisa. Naye ate, benkana mu kufanana kubanga okufanana kwabwe kuli mu Kristo.
- 5) Omwami n'omukyala ba njawulo mu biti ne mu bye bakola mu maka gaabwe. Naye ate, benkana mu kufanana kwabwe kubanga okufanana kwabwe kuli mu Kristo.
- a) Omwami n'omukyala balina okutegeera okwenkanankana kwabwe.
- b) Balina era okutegeera nti ba njawulo era bombi balina okugondera Kristo mu kumuweereza mu buvunanyizibwa bwabwe obwaava eri Katonda.

Eby'okuwandiika —

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa ebirowoozo ebiyise ositulewo okubaganya ebirowoozo era oddemu n'ebibuuzo.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

C. Buvunanyizibwa ki obukola mu bufumbo?

1. Ekiruubirirwa ekituufu.

- a. Ebiragiro by'okujjuzibwa omwoyo n'okugonderagana mu kutya Kristo (Bef 5:18, 21) bikola nga okwanjula enyinyonyola ya Paulo ey'obuvunanyizibwa bw'obufumbo mu Bef 5:22-33.
- b. Enyanjula eno etunulirira kulaba ani ali wansi wa Kristo, so si ani ali waggulu wa gundi.
 - 1) Ensonga eri nti omwami n'omukyala balina okukolagana okusinzira ku kwagala kwa Kristo.
 - 2) Balina okugondera obuyinza bwe obwateekebwawo. Ekiruubirirwa ekituufu eky'okukola okwekiitibwa mu bikolebwa mu bufumbo bwo, bwe buwulize eri Kristo.
 - a) Omwami atewaayo kwagala, kuweereza n'okukulembera mukyala we tagondera Kristo.
 - b) Omukyala atagonda era atsaamu mwami we kitiibwa aba tagondera Kristo.
- c. Bwetutakkiriza kugonda na kuwulira Kristo okubeera ekiruubirirwa kyaffe ekituufu, olwo tujja kutandiika kutunulira banaffe.
 - 1) Olwo tujja kutandika okwesigamya obuvunyizibwa bwaffe ku buvunanyizibwa bw'abalala okubutuukiriza.
 - 2) Tujja kutandika okutunulira "obuyinza" bwaffe mu bufumbo bwaffe, mukifo ky'obuvunanyizibwa mu bufumbo bwaffe.
 - 3) Kino kikutwala mu mululu, okwagala kw'obulimba.
 - 4) Mu bufumbo obulungi, omwami n'omukyala bakwatibwako okukola emirimu gyabwe olw'obuvunanyizibwa bwe mirimu gyabwe, silwa mukisa gwebyo bye bakola.
 - 5) Okusinga byonna, bakwatibwako okukola olw'okwagala okugonda n'okusanyusa Kristo.

OBUFUMBO

2. Omukyala kyalina okukola **Kugonda.**

Eby'okuwandiika —

a. Omugaso gw'omukyala okugonda.

- 1) Alina okuyiga mu kugonda (1 Tim 2:11).
- 2) Alina okuyigiriza ku kugonda (Tit 2:5).
- 3) Enjiri agibulira okuyita mu kugonda (1 Peet 3:1).

b. Okugonda kyekutali.

- 1) Okugonda si kunyigiriza.'
- 2) Okwonoona kw"okugonda" kwava mu kugwa kw'omuntu kweyagwa mu lusuku.

Omuwandiisi byayiga mu Baibuli:

Okuyiga Baibuli mu Lub 3:16 ne Lub 4:7.

Ekigambo "okwegomba" kitegeeza ki? (Wetegereze:Ekigambo "okwegomba" mu lwebulaniya kiri "teshuka" era bino bye bifo ebibiri mu kitabo kyolubereberye mwetusanga ekigambo kino).

Ekiisooka, tukiraba okuva mu 4:7 nti okwo si"kwegomba" "kulungi" okuvunulwa okugerageranyizibwa n'okwegomba mu Yok 3:16 n'okwegomba kw'omubiri gw'omukazi eri mwami we ndowooza byombi biva mu kulowooza n'okusuubira enyo (kuludda lw'abasajja) n'obutayiga Baibuli bulungi.

Okunyonyola n'okwongera okugaziya ebyawandiikibwa, ekigambo "okwegomba" y'e ndowooza embi. Mu 4:7, kikozezebwa ngeri ey'okwegomba ekibi okufuga. Mu 3:16, tuyinza okumaliriza nti okwegomba kw'omukazisi kulungi (jukira, kino kitundu ky'ekibonerezo oba ekikolino olw'okwonona) Omukyala yegaana obuvunanyizibwa bwe obwamutonderwa okugonda ku lunaku bwe yatwala ekifo ky'obukulembeze nga yewaayo eri ekibala ky'omuti ogwaganibwa. N'olwekyo, omukyala kati abonerezebwa olw'okwegomba okufuga omwami.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

Omuwandiisi byayiga mu Baibuli:

Okuvunulwa kwa Lub 3:16 ne Lub 4:17

Eky'okubiri, nga Mukama bwagamba Kaini mu 4:7 okufuga ekibi, bwekityo era agamba omwami mu 3:16 okufuga omukyala. Okugonda kw'obutonde kukakiddwa okukyuusibwa okubeera obujeemu. (Jukira, kuno kwe kugwa kw'omuntu, ate omuntu anunulibwa Kristo okuva mu kugwa kwe.).

Empeera n'obubi by'okugwa/kwonna birabika. Ekyo si Katonda kyeyategeka (Jukira: okuyita mu kununulibwa ekikolimo kino kivaawo).

Okugwa kwonoonye omukyala mukifo ky'okuba nga agonda ate naba nga akukozemu kwegomba afuge omwami.

Era kwononye okwagala kw'omwami nga omutwe okubeera nti akifula okunyigiriza. Bwe tweyongera okugerageranya 3:16 ne 4:7, olwo tuyinza okugamba nti singa omwami akola "obulungi" (bwekityo, singa ayagala mukyala we nga Kristo bweyayagala ekanisa ye) olwo mukyala we tajja kugezaako kufuga omusajja.

Gano mazima genyini mu kwogera kwaffe ku byenkolagana mu bufumbo. Kya butonde. Ekibi kizifuula ezitali za butonde. Omwami singa ayagala mukyala we nga bwateekwa, olwo kijja kubeera nti omukyala ajja kwagala mwami we mu kugonda. Ekyolekanye naky'o kituufu. Singa omukyala agondera omwami we, olwo kijja kubeera nti omwami ajja kwagala mukyala we .

OBUFUMBO

3) Ekibonerezo kwekubeera mu bulamu obutatuukiridde.

- a) Mu ngeri eno Katonda tatubonereza n'akatono. Twebonereza fekka nga tetugonda era ne mpeera netugiraba (laba enono eno mu Yok 3:18, 19).
- b) Gano mazima ga bulamu. Ekibi kivaamu okubonerezebwa si kungi kubanga Katonda tatuleetako kubonereza (newankubadde nga atugunjula:laba Beb 12:4-11), naye kubanga okwegulumiza ku Katonda (okukola ekibi) kwe kuwakanya ebitonde n'obutonde. Kino kikomekereza mu kweletako obulumi nga okoze ekintu mu ngeri enkyamu (sibutonde) laba Bar 6:23; Yok 3:18, 19).

Eby'okuwandiika —

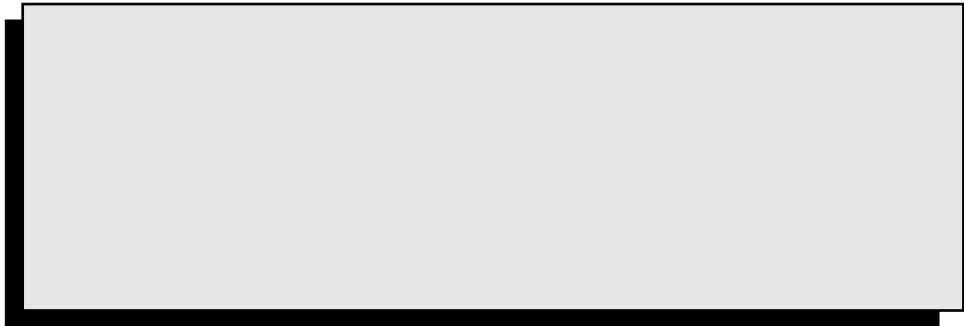
Eky'okulabirako Ky'omuwandiisi:

Ebikolera awamu #1: Bwoba nga okomererera omusumali noteeka engalo yo waggulu ku mutwe gw'omusumali, ojja kuwulira obulumi nga okomerede engalo yo "Okubonerezebwa" kuno tekuya wa Katonda nti mu kiseera ekyo yasazeewo okusasula olw'ensobi yo. Kiva mu kukola kintu mu engeri enkyamu.

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

OBUFUMBO

c. Okugonda Baibuli kwegamba kye ki?

Eby'okuwandiika —

1) **Kwesigama.**

- a) Mu Bef 5:21-24 Paulo akozesa ekilowoozo ky'omubiri gwa Kristo (kye yamala okunyonyola mu Bef 1:22, 23; 4:15, 16) Okunyonyola endowooza y'ebikolebwa mu bufumbo.
- b) Kisanyusanti mu 4:16 Paulo akozesa ekigambo ky'olunyonani "epichoragia" (ekivunulwa nga "obugabirizi") okulaga nti omubiri gufuna okulongosebwa, obulamu n'okulugamizibwa okuva ku mutwe. Ekigambo kino kyekimu kyakozesebwa nga ekyokutegeka mu kiseera ekyo okulaga ebyo omwami byalina okukola okuwa ebyetagisa eri mukyala we.
- c) Bwe tulowooza ku bikolera awamu eby'omubiri gwa Kristo Paulo byeyakozesa okunyonyola obuvunanyizibwa bw'omukyala okugonda mu Bef 5 tusobola okukigatta ne Bef 4:16. Ekitundu ekikulu enyo mu kugonda kwe kukiriza n'okubera nti wesigamye.
- d) Omukyala eyesigama ku mwami we abeera nkola ey'obutonde. mu Lub 2 tulaba okutondebwa kw'omukazi gye kwesigama ku kutondebwa kw'omusajja.

Sa Muno Eky'okulabirako kyo:

Eky'okubaganyako ebirowoozo

Yogera ku kugonda kwa Baibuli nga okitangaaza eri abantu b'ennaku zino nebinyigiriza abakazi okuva mu maka okukolera ebweru (mu by'obuwangwa by'abazungu).

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

2) Kubeera wansi wa buyinza.

- a) Era, tuyinza okujuliza ebintu ebikolera awamu eby'omubiri gwa Kristo okuba nga biri wansi wa mutwe.
- b) Okutwalibwa kuno kulimu okwagala omutwe n'okugukolera (enjiri, obujulizi obulungi, n'okwogerebwako obulungi n'ebirala).
- c) Tulaba ebikolwa by'ebimu mu mukazi agonda gwe bajuliza mu Tit 2:4, 5.

(1) Ayagala mwami we (oluny. 4).

(2) Mwegendereza era mulongofu (oluny. 5: ayogera bulungi ku mwami we.)

(3) Akola emirimu awaka (oluny. 5: Akolera omwami we).

- d) Tulaba era ebikolwa bino byebimu mu mukazi w'omu Ngero 31 Mukozi era ayogera bulungi ku mwami we (laba oluny. 11, 12, 15, 18, 23).

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

Eky'okubanganyako Ebirowoozo

Kozesa ebirowoozo ebiyise okwogera ku kutwali bwa nga Baibuli bwegamba.

OBUFUMBO

3) Bukkakkamu na kuwa mwami wo kitiibwa.

Eby'okuwandiika —

- a) Soma Bef 5:33.
- b) Ekitundu ekikulu mu kugonda kwe kulaga obukkakkamu.
- c) Mu nnaku za Paulo, kino ky'akolebwa abakyala nga etteka. Okugonda kw'omukyala Omukristaayo kulina okusingawo. Kulina okubeera nga kwamazima, wekuli, era nga kulaga okutya (okuwa ekitiibwa) Kristo n'entegeka y'ebintu bye.
- d) Kifananyizibwa n'ebiri mu Bakristaayo, awamu, okugonderagana mu kutya Kristo” (Bef 5:21).

Sa Munu Ekyokulabirako Kyo:

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kiki ekikolebwa omwami bwategeera nga mukyala we tamusaamu kitiibwa? kiki kyakola omukyala bw'amusaamu ekitiibwa era nakilaga ne mu lwatu?

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

d. Okumaliriza okugonda.

- 1) Omukyala atekwa okutegeera okugonda mu ntegeka y'obwakatonda. Alina okukiraba nga engeri gyakakasizamu ekifo ekyamutegekerwa Katonda.
 - a) N'olwekyo, okugonda kwe kulina okwesigama ku dembe n'okwagala so si ku kuwalirizibwa na kutya.
 - b) Mazima, ekanisa tewalirizibwa kugonda. Egonda yokka ku kusalawo kwoyo n'okwagala okubeera nga ewulira omukulembeze.
 - c) Mu bimu engeri omukyala gyagonderamu omwami we, erina okwesigama ku ngeri omukyala gyatyamu Katonda (Bef 5:21). Bwekityo kirina kwesigama ku kwagala kwe okugondera Katonda.
- 2) Mukyala alina okutegeera era n'okukiriza nti okugondera omwami we twekyesigamye ku mwami we kumala kutukiriza buvunanyizibwa bwe.
 - a) Ebikolwa bye bilina okuba ebirungi. Bwekityo, bilina kwesigama ku kwagala kwe okusanyusa Kristo. Amaaso ge galina okumutunulira, so si kutunulira mwami we.
 - b) Amaaso ge bwe gaba gatunulide mwami we, olwo ajja kulemwa kubanga omwami we naye ajja kulemwa okugonda kwe tekulina kwesigama ku bikolwa bya mwami we.
 - c) Amaaso ge bwe gaba gatunulide Kristo, olwo tajja kulemwa kubanga Kristo talemwa. Okugonda kwe kulina obutabaako kwekwaso na kimu.
 - (1) Kulina okukolera mu kwagalakwe okubera mu ntegeka y'obwakatonda.
 - (2) Kulina okukolera mu kwagala kwe okubera omutukuvu (okuyimirira mu ekituufu mu maaso ga Katonda).

OBUFUMBO

3) Wano tuyinza okuyweza enono enkulu olwo bufumbo obulungi omwami n'omukyala buli omu alina okutunulira obuvunanyizibwa bwe mu kifo ky'okuba nga buli omu atunulira bwa mulala (Mat 7:3-5).

Eby'okuwandiika —

a) Ekikola mu nsonga eno kiri nti kikozezebwa, bulijjo kijja kugolola obufumbo obwononese.

(1) Okugonda kw'omukyala kusindiika omwami okwagala n'okulembera mukyala we.

(2) Okwagala n'okulembera kw'omwami eri omukyala, kuleeta omukyala okumugondera.

b) Obufumbo obubi bulijjo kiva ku mwami oba omukyala atunulira obuvunanyizibwa bwa mune mu kifo ky'okutunulira obuvunanyizibwa bwe ye.

(1) Kino bwekibaawo, omwami agezako okuwaliriza omukyala okutuukiriza obuvunanyizibwa bwe obw'okugonda, era n'omukyala agezaako okusindikiriza omwami okutuukiriza obuvunanyizibwa bw'obukulembeze.

(2) Kino kitujukiza engeri okwonona kw'omuntu bwe kwatabulatabula obuvunanyizibwa mu bufumbo (Twejukanye Lub 3:16 ne 4:7).

(3) Omwami **anyigiriza** (afuga).

(4) Omukyala **yenigawo** (ayagala okufuga).

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

Bya Muwandiisi:

Okwagala kw'Obukristaayo kwolekanye n'okwagala kw'omubiri

Ka tukebere enyawulo wakati w'okwagala kwensi, oba okw'omubiri “50/50”), n'okwagala kwo bukristaayo oba okwagala kwa agape (Okuyitibwa okwagala “100/100”).

Okwagala kw'omubiri (“50/50”) kwe kwagala okwo kweyagaliza. Buli akubaamu awaayo kitundu kye oba akola 50 ku 100 mu bufumbo. Buli omu awaayo ng'asuubira nti ne munne agenda naye kuwaayo ekitundu ekyenkana. Eno mu mazima ngeri ya kwefako wekka/mululu

Yesu yayolesa obunanfusi obuli mu nkola y'okwagala mu Mat 5:46-48.

Okwagala kw'obukristaayo kuli "agape" oba tekuliiko bukwakulizo (“100/100”) okwagala kw'engeri eno tekuliiko kakwakulizo katekebawo olw'omukisa gw'abakolera awamu, awatali kwefaako wekka. Buli mukozi, awaayo ebibye byonna, oba 100 ku 100 ku kufuba kwabwe mu bufumbo. Buli omu ayagala okuyamba mune awatali kusuubira kudizibwa, newankubadde nga okuwaayo nga kukwata mu nsawo yabwe era nga kwa muwendo munene.

Paulo yanyonyola okwagala kuno mu 1 Kol 13: 5 bwe yagamba nti "tekunonya byakwo." Obufumbo bwa bakristaayo bulina okujjula "okwagala kwa agape" era bakole okwagala “100/100” Bombi omwami era n'omukyala balina okutuukiriza emitewa gyabwe nga tebasubira oba tebasaba kusasulibwa. Ebikolwa byabwe birina okuba ebirungi. Ebikolwa ebirungi biva mu kumanya Kristo yekka..

OBUFUMBO

3. Omutemwa gw'omwami kwe kuba omukulembeze **omutwe**.

Eby'okuwandiika —

a. Amakulu g'omutwe/omukulembeze.

- 1) Ekigambo ky'oluyonani "omutwe" kiri kefalay" kiraga omuntu alina ekitiibwa ekywa waggulu.
- 2) Okubeera omutwe: **kitusongera ku birowoozo bibiri ebikulu obuyinza n'okulugamya.**

b. Obuyinza.

- 1) Obuyinza tekiva mu kufuga. Kiva mu kuwereeza (Mat 23:11).
 - a) Omwami bwalaba obuyinza nga kyalina okukola/oba okuba nakyo olwo ajja kutandika okubwagala. Ajja kufuga mu kifo ky'okuwereeza. Kino kijja kuvaamu obufumbo obubi.
 - b) Omwami bwalaba obuyinza nga obuvunanyizibwa bwe, olwo ajja kubukolelera era abufune. Ajja kuwereeza mu kifo ky'okufuga. Kino kijja kuvamu bufumbo obulungi.
- 2) Obuyinza tebwava mu kwonona. Bwa mu kutondebwa.
 - a) Tulina okujjukira nti omusajja yaweebwa omutemwa gw'okuba omutwe mu lusuku Adeni.
 - (1) Adamu yawebwa obuyinza okutuuma ebisolo amanya (Lub 2:19).
 - (2) Era yatuuma ne mukyala we erinnya (Lub 3:20).
 - b) Mu kununulibwa kw'obufumbo bwa lbulayimu ne saala, lbulayimu yakozesa obuyinza buno. Mu lugero lw'okugonda kw'omukyala n'obuyinza bw'omwami, tulaba nti saala yayita lbulayimu "mukama we" (laba 1 Pet 3:1-6).

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

c. Okulungamya.

- 1) Endabika y'okulungamya mu mwami nga omutwe erimu ekirowoozo ky'obukulembeze n'okutandika ebintu.
 - a) Era tulina okukiggumiza nti obukulembeze kiva mu kuwereeza (laba Luk 22:26). Omwami tabera mukulembeze wa maka ge okutuusa nga afuuse omuwereeza wa maka ge.
 - b) Mu Baibuli, obukulembeze n'okutandiika birabika nga bwebuvunanyizibwa bw'omusajja.
 - c) Mu Lub 3:20, tulaba nti omusajja yasooka okutuuma nti ono mukazi. Abo abagaana enkola ya Baibuli ey'omwami okuba omutwe bayinza okkuba empaka nti Adamu yandisose kwebuusa ku Kaawa era namukkiriza okusalawo naye.
 - d) Mu Lub 3:17, kirabikiraddala nti omwami alina okukulembera n'okulungamya mukyala we. Ensobi y'omusajja, okusinzira ku Katonda, eri nti mukifo ky'omusajja okukulembera omukyala, yakkiriza omukyala okumukulembera.
 - e) Jukira, okugwa/okwonona kw'omuntu kwalimu bingi okusinga ekigamba nti yalya katono kukibala ekyaganibwa. Ensibuko y'okugwa kw'omuntu bebo abajeemu. Omusajja yali wa kukulembera. Bwataakikola, omukazi namukulembera. Nebajeemera obutonde bwa Katonda ne ntegeka y'obutonzi bwe.

OBUFUMBO

2) Ekikolwa ky'obukulembeze n'okutandiika nga ntegeka y'aKatonda, tekitekedwa kukakubwa ku mukyala. wabula kinywezebwa lwa kwagala.

Eby'okuwandiika —

- a) Paulo anyweza eryawulo eno mu Bakolos 3:18, 19. Agamba nti abaami balina okwogala bakyala babwe mukifo ky'okubakambuwalira
- b) Omwami agezako okukaka obukulembeze bwe ku mukyala we, amukambuwalira nyo. Ayinza obutamugumikiriza bwaba nga tamuzemu era amukaka okumugondera.
 - (1) Obukulembeze obukakibwa obukakibwa eri balala si bukulembeze butuufu nga baibuli bwegamba.
 - (2) Obukulembeze obwekika ekyo bulabikira ku mukulembeze buli kaseera anyiga olwoyo gwakulembeera era nabanga buli kaseera atunulira nsobi za muntu oyo.
- c) Omwami ayagala mukyalawe amugumikiriza era tamunyoma. Obukulembeze bwe n'okutandika abifuna olw'okugonda kw'omukyala.

Sa Muno Eky'okulabirako Kyo:

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa Ebirowoozo ebiyise okwogera ku kuba omutwe nga baibuli bwegamba era odemu buli kibuzo.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

d. Ekikolwa ekikulu eky'okuba omutwe kwe kwagala.

1) “Mwagale bakyala bammwe” (Bef 5:25) kya baami ate “okugonderanga abaami bammwe ” (Bef 5:22) kya bakyala.

a) Kristo n'okwagala kwe eri ekkansa biraga enkola y'omwami.

(1) Kwagala okutaliiko bukwakulizo.

(2) Kwagala okutaliiko komo.

b) Okwagala kuno kulina okutambuzibwa n'okutegeera okunene okusanyizibwa omukyala. Kino tukirabanyo mu ngeri Kristo gyeyasanyiza enyo ekkansa. Kikulembera okuba n'okwagala okw'okuwaayo obulamu bwo olw'omulala (Bef 5:25).

c) Okwagala kuno erina kubeera saddaka yakwagala. Kulina okugenda ku musalaba.

d) Okwagala kuno kulina okuba okw'okusaasira. Kulina okuba nga kwewaayo okubonabona n'omukyala okumutegeera n'okumwegendereza.

(1) Kulina okuleetera omwami "okutambulira mu ngato z'omukyala."

(2) Kulina okumusobozesa okumwagala nga omubiri gwe gwenyini (Bef 5:28).

2) Ebyawandikibwa bigamba, "yewaayo ku lw'ekkanisa" (Bef 5:25).

a) Guno gwe mutima gw'okwagala kwa "agape".

(1) Kristo yafuna ekkansa nga yewaayo ye yenyini.

(2) Adamu yafuna Kaawa nga yewaayo (olubirizi lwe).

(3) Omwami afuna omukyala nga yewaayo ku lulwe.

b) N'olwekyo, omusajja "teyetwalira mukyala" nga bweyewaayo olw'omukyala.

OBUFUMBO

Sa Muno Eky'okukulabirako Kyo:

Eby'okuwandiika —

Eky'okubaganyako ebirowoozo

Kozesa ebirowoozo ebiyise okwogera ku kwagala kwa "agape" era oddemu buli kibuuza.

c. Endowooza y'okuba omutwe enkulu **kwekugumiikiriza n'okutegeera.**

- 1) Omwami alina okubeera n'omukyala we mu magezi (laba 1 Peet 3:7).
 - a) Alina okukitegeera nti ye musika mune n'olwekyo benkana mu ngeri y'okufanana mu Kristo.
 - b) Alina era okukitegeera nti ye kibye kinafu. Ye atwalibwa butwalibwa musajja mu ntegeka y'enkolagana.
- 2) Omwami alina okuddamu omukyala mu ngeri y'okutegeera. Bwekityo, alina okutandiika n'okumukulemba nga akimanyi nti si kya butonde omukyala okukulemba omwami.
- 3) Eno ye nsonga lwaki okusaba "kwamwe" (ekissuka mu kimu mu luyonani) kuziyizibwa mu 1 Peet 3:7.
 - a) Omwami atategeera buvunanyizibwa bwa mukyala we era atakkiriza ntegeka y'obwakatonda ye okuba omutwe, tatwala kifo kisooka okukulemba mukyala we mu kusaba.
 - b) Olunyiriri luli ku baami nabakyala abatasabira wamu kubanga omwami tategeera buvunanyizibwa bwa bufumbo.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

Eky'okulabirako ky'omuwandiisi:

Endowooza y'omwami oluusi akoowa okukulemba ebintu byonna. Nagamba: Lwaki ye tatandika era natukulemba mu kusaba?

Kitwaala mwami w'amaanyi ategeera obuvunanyizibwa bw'obufumbo nga Baibuli bwegamba okukulemba omukyala mu kusaba. Gano ge mazima g'okuba omutwe. Tuyinza okugamba nti kyekitundu ekizibu eky'okuba omutwe.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Kozesa ebirowoozo ebiyise okwogera ku kyetaago ky'omwami eky'okutegeera n'okugumikiriza. Era, oddemu buli kibuzo ku kuba omutwe.

Sa Muno Eky'okulabirako kyo:

OBUFUMBO

D. Ebifanana mu kukolagana kw'obufumbo.

Eby'okuwandiika —

Enono y'okufanana mu bufumbo #1:

Obusatu (laba 1 Kol 11:3).

Kisigala kyetaagisa okutegeera nti omwami n'omukyala okwenkananakana kwabwe kubaawo mu ngeri y'okufanana mu Kristo, n'obuvunanyizibwa bwabwe okuba omutwe n'okugonda mu ngeri y'enkolagana yaabwe.

Ekintu kino kyekimu era kya mazima ne mu busatu. Kitaffe, omwana n'Omwoyo Omutukuvu benkana. Bonna Katonda Songa Omwana agondera Kitaawe. N'Omwoyo agondera Omwana.

Omusalaba gwoleka omwenkanankano gwa basajja n'abakazi (Bag 3:28). Song'ate tegujawo ntegeka ya Katonda ey'enkolagana wakati w'omwami n'omukyala. Omusalaba gwoleka omwenkanonkano gw'Omwana ne Kitaawe ebirabikira mu busatu (Baf 2:6). Song'ate tekijaawo ntegeka ya ya Katonda ey'enkolagana eziri mu busatu (laba 1 Kol 15:27, 28).

Era wetegereze enkola ya Baibuli enyonyola nti Omwana akola ekyo kyokka kyalaba Kitaawe ng'akola (Yok 5:19), era n'Omwoyo ayogera ekyo kyokka kyawulira Omwana ayogera (Yok 16:13, 14). Bagonderagana mu nkolagana, song'ate benkanankanira ddala mu kufanana.

Kuno kwe kutegeeza kw'obusatu. Engeri za Katonda esatu zenkana song'ate za njawulo. Kino era, obolyawo kutegeeza kwa bufumbo. Omwami n'omukyala benkana song'ate ba njawulo (lowooza ekirowoozo kye "kyaama" mu Bef 5:31,32).

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —

Ebifanana mu Bufumbo #2:

Enkolagana wakati wa Yahweh ne Isiraili.

Obufumbo, mu Ndagaano Enkadde, kyayoleka engeri y'enkolagana wakati wa Katonda ne Isiraili.

Awamu, tuyige ekitabo ky'Oluyimba lwa Sulemani okulaba okufanana kuno gye kukoze sebwa.

Ddala tuyinza okuyiga ku banabbi bulijjo betujuliza okufanana kuno (lowooza Is 54:1-8; 62:4, 5; Yer 2:2; 3:6-14; 31:32; Ezek 16; Ezek 23; Kos 1-3; naddala Kos 2:2).

Ebifanana mu bufumbo #3:

Enkolagana wakati wa Kristo ne Kkanisa.

Tujjuliza okufanana kuno mu ssomo lino lyonna. Kristo omutwe gw'okufanana eri omwami. Okugonda kw'ekkanisa kwekufanana kwo mukyala. Mazima ekyama kikulu (Bef 5:32).

OBUFUMBO

E. Okumaliriza essomo lyaffe.

Eby'okuwandiika —

1. Kristo alina okutunulirwa mu buli bufumbo. Okumugondera n'okumusanyusa birina okuba nga bikozezebwa mu buvunanyizibwa bw'obufumbo bwamwe.
2. Omutwe/okugonda enkolagana y'omwami n'omukyala teteekwa kutegeerwa mu ngeri ya ki omwami kyaali n'omukyala ki kyatali. Kirina okulabibwa nga ntegeka ya Katonda eleetera buli omu okutuukiriza munne. Buli omu wamugaso. Newankubadde benkana, naye sibebamu.
3. Edembe ly'omu teribeerawo lwakugezaako kwefula kyotali. Abasajja baba basajja n'abakazi baba bakazi omusajja ayinza okubeera ow'eddembe. Omukazi ayinza okubeera ow'eddembe. Okutuukirira n'eddembe bisangibwa mu ntegeka ya Katonda ey'enkolagana, so si bweru waayo. Okutuukirira n'eddembe eri abasajja n'abakazi weebiri kubanga benkana, sikubanga be bamu.
4. Abaami n'abakyala bwe bakkiriza era ne bakola entegeka ya Katonda gyeyateekawo, olwo tebalaba kuba mutwe nga okunyigiriza ate n'okugonda nga obuddu. Balaba nga okuba omutwe n'okugonda luggi olugule okuleeta eddembe n'essanyu mu bufumbo.

OBUFUMBO

Eby'okuwandiika —